

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Politikramme for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030«

COM(2014) 15 final

(2014/C 424/06)

Ordfører: **Ulla Sirkeinen**

Kommissionen besluttede den 8. maj 2013 under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Politikramme for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030«

COM(2014) 15 final.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø, der vedtog sin udtalelse den 22. maj 2014.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 499. plenarforsamling den 4.-5. juni 2014, mødet den 4. juni, følgende udtalelse med 198 stemmer for, 23 imod og 13 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1 EØSU konkluderer,

- at Kommissionens meddelelse har til hensigt at gøre klima- og energipolitikkerne mere forudsigelige,
- at meddelelsen tager behørigt hensyn til de kolossale forandringer, der er sket, og de betydelige erfaringer, der er indhøstet siden vedtagelsen af EU's politik frem til 2020, og
- at de iagttagelser, som Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer (IPCC) for nylig har gjort, gør det endnu mere påtrængende at få udformet EU's klima- og energipolitik efter 2020.

1.2 EØSU støtter

- forslaget om at fastsætte et reduktionsmål på 40 % for drivhusgasemissioner i 2030, da dette stemmer overens med målet om en reduktion på 80-95 % i 2050, og stadig er ambitiøst,
- forslaget om et samlet overordnet mål på mindst 27 % for den vedvarende energis andel af den samlede energiforsyning, men mener i modsætning til Kommissionen, at det er nødvendigt at fastlægge individuelle mål for hver medlemsstat,
- Kommissionens planer om at fremlægge nye forslag om energieffektivitet efter at have vurderet de aktuelle foranstaltninger senere på året, og
- forslaget om en ny iterativ forvaltningsmetode.

1.3 EØSU anbefaler

- at anvende de mest omkostningseffektive foranstaltninger til gennemførelse for at reducere de skadelige følger og beskytte de mest sårbare energiforbrugere,
- at overveje sektorspecifikke mål for energieffektivitet, f.eks. inden for bygge- og anlægssektoren, for på en omkostningseffektiv måde at udnytte det enorme potentiale, der ligger i denne meget lovende strategi til opnåelse af de energipolitiske mål,

- at udvikle metoder til udformning og iværksættelse af de foreslåede nationale planer med reel inddragelse af civilsamfundet og obligatorisk høring af nabolandene, før der træffes nationale beslutninger med vidtrækkende konsekvenser,
- at tage afgørende skridt mod et egentligt europæisk energifællesskab ved at samordne nationale planer med henblik på at sikre EU's energiforsyning,
- at gribe effektivt ind for at mindske EU's stærke afhængighed af energi fra upålidelige kilder, bl.a. i kraft af bindende nationale mål for øget anvendelse af vedvarende energikilder,
- at de associerede lande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, får øget hjælp til udvikling af en kulstoffattig økonomi,
- at oplyse mere om planer for en øget indsats inden for sektorer, der ikke er omfattet af emissionshandelsordningen, herunder navnlig transport, landbrug og fysisk planlægning,
- at give flere oplysninger om resultater inden for skabelse af grønne arbejdspladser,
- at sikre tilstrækkelige foranstaltninger til forebyggelse af kulstofflækage i energiintensive industrier,
- at yde en særlig kraftig indsats til fremme af innovation og forskning, som skal levere reelle løsninger på udfordringerne, kombineret med foranstaltninger til fremme af produktionen af udstyr til anvendelse i en kulstoffattig økonomi, og samtidig ved hjælp af bedre uddannelse sikre, at industrien leverer resultater, og
- at sætte international udvikling af klimapolitikker øverst på dagsordenen og samtidig være mere opmærksom på tilpasningen til klimaændringer. Hertil hører også at repræsentere de europæiske industrisektorer, der som følge af strengere energi- og klimapolitiske krav i Europa er under international konkurrencepres, og disses legitime interesser inden for rammerne af WTO-forhandlingerne, men også i forbindelse med den transatlantiske handels- og investeringspartnerskabsaftale (TTIP).

2. Indledning

2.1 **Meget har ændret sig**, siden Det Europæiske Råd i marts 2008 fastlagde »20-20-20«-målene for 2020 på det energi- og klimapolitiske område. **For det første** den værste økonomiske krise siden krigen, som Europa først svagt er begyndt at komme sig over. **For det andet** har de andre hovedaktører ikke fulgt EU's eksempel med hensyn til at opstille mål og indføre foranstaltninger til afbødning af klimaændringer. **For det tredje** har skifergasrevolutionen i USA ændret energiscenen, i hvert fald i de sektorer, som er berørt af gassektoren, og dermed disses relative konkurrenceevne. **For det fjerde** er detailpriserne for energi steget hurtigt i de seneste par år i store dele af EU, hvilket truer industriens konkurrenceevne og navnlig går ud over sårbare forbrugere. **For det femte** har den seneste politiske udvikling i Ukraine også på dramatisk vis vist det nødvendige i at mindske EU's afhængighed af fossile energikilder i Rusland. **For det sjette** er der også sket en intet mindre end revolutionær teknologisk udvikling inden for vedvarende energi, hvilket betyder at den kulstoffattige energiproduktion bliver stadig mere omkostningseffektiv. I den forbindelse anbefaler EØSU en bredere formidling af Kommissionens analyse, ifølge hvilken »...omkostningerne ved overgangen til lavemissionsøkonomi ikke adskiller sig væsentligt fra de omkostninger, der under alle omstændigheder ville påløbe som følge af behovet for at udskifte et aldrende energisystem, stigende priser på fossilt brændstof og overholdelse af eksisterende klima- og energipolitikker. Endvidere forventes omkostningerne til energisystemet at stige hen mod 2030 til et niveau på omkring 14 % af BNP sammenlignet med omkring 12,8 % i 2010. Der vil imidlertid ske et skifte væk fra udgifter til brændstoffer over mod innovativt udstyr med en høj merværdi, som vil stimulere investeringer i innovative produkter og ydelser, skabe job og vækst og forbedre EU's handelsbalance«. **For det syvende** er der i nogle medlemsstater udviklet interessante initiativer vedrørende decentral energiproduktion på basis af vedvarende energikilder med direkte inddragelse af civilsamfundet. Heraf fremgår det, at der med en aktiv, direkte inddragelse af borgere, kommuner og regioner i energiproduktionen opstår et nyt regionalt merværdipotential, hvilket i væsentlig grad øger samfundets accept af en ny klima- og energipolitik. Og **for det ottende** bliver det mere og mere tydeligt, at der i et teknologisk lederskab inden for vedvarende energi ligger et stort økonomisk potentiale for fremtiden, og at regionaludvikling og energipolitik kan forbindes med hinanden.

2.2 Der er opnået **væsentlige fremskridt** mod de mål, der er opstillet for 2020. Drivhusgasemissionerne var i 2012 faldet med 18 % i forhold til 1990, og de forventes på baggrund af de hidtil truffne foranstaltninger at være faldet med yderligere 24 % i 2020 og 32 % i 2030. Den vedvarende energis andel af det endelige energiforbrug var 13 % i 2012. Kommissionen forventer, at den vil nå op på 21 % i 2020 og 24 % i 2030. Energiintensiteten i EU's økonomi faldt med 24 % fra 1995 til 2011. Det ser dog ikke ud til, at det vejledende mål om en 20 % forbedring af energieffektiviteten vil blive nået. Disse tal skyldes til dels den langvarige økonomiske afmatning, kulstoflækage og bedre energieffektivitet.

2.3 Det betyder imidlertid også, at de udfordringer, der ligger forude, er særlig alvorlige og kræver, at der omgående skrives ind. Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer (IPCC) offentliggjorde for nylig dele af sin femte vurderingsrapport, som viser, at den globale udledning af drivhusgasser har nået et hidtil uset omfang på trods af de modvirkningspolitikker, der er indført. Ifølge IPCC er det nødvendigt med omfattende institutionelle og teknologiske ændringer samt betydelige investeringer, hvis der skal være en rimelig chance for at undgå, at den globale opvarmning overskrider grænsen på 2 grader celsius.

2.4 I 2008 besluttede Det Europæiske Råd at opstille et **reduktionsmål på 80-95 % for drivhusgasemissioner for 2050** på linje med den internationale forpligtelse til at holde den globale opvarmning på under 2 grader celsius. Hertil har Kommissionen udarbejdet energikøreplaner frem til 2050.

2.5 **EØSU har aktivt støttet** og nøje fulgt afgørelserne om og gennemførelsen af EU's klima- og energipolitik. Der er afgivet mange udtalelser om beslægtede emner enten efter anmodning eller på udvalgets eget initiativ, herunder udtalelser om internationale klimaforhandlinger ⁽¹⁾, et europæisk energifællesskab ⁽²⁾, energiomkostninger ⁽³⁾, energifattigdom ⁽⁴⁾ og, senest, markedsbaserede instrumenter til fremme af en kulstoffattig økonomi ⁽⁵⁾.

2.6 Denne udtalelse bygger på de tidligere udtalelser og supplerer dem. Som det er tilfældet med andre udtalelser fra EØSU, er den et kompromis mellem forskellige divergerende synspunkter. Den beskæftiger sig kun med meddelelsen om »Politikramme for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030« ⁽⁶⁾. EØSU vil afgive særskilte udtalelser om de øvrige dele af pakken: reformen af ETS ⁽⁷⁾, meddelelsen om energipriser ⁽⁸⁾, henstillinger om skifergas ⁽⁹⁾ og meddelelsen om en industriel renaissance ⁽¹⁰⁾.

3. Kommissionens forslag til en politikramme

3.1 På grundlag af køreplanerne for klima og energi frem til 2050, en grønbog til brug ved den offentlige høring og en konsekvensanalyse har Kommissionen forelagt en **pakke af forslag** i en rammemeddelelse om klima- og energipolitikken frem til 2030 (jf. pkt. 2.8).

3.2 Kommissionen foreslår et **reduktionsmål på 40 % for drivhusgasemissioner** i forhold til 1990. ETS-sektorerne ville skulle præstere en reduktion på 43 % i forhold til 2005, og sektorerne uden for ETS en reduktion på 30 %. Den årlige faktor, hvormed emissionsloftet i ETS mindskes, forhøjes fra de nuværende 1,74 % til 2,2 % efter 2020. Målet for sektorerne uden for ETS skal fordeles på de enkelte medlemsstater efter stort set samme metode som den nuværende.

⁽¹⁾ EUT C 67 af 6.3.2014, s. 145-149.

⁽²⁾ EUT C 68 af 6.3.2012, s. 15-20.

⁽³⁾ EUT C 198 af 10.7.2013, s. 1-8.

⁽⁴⁾ EUT C 341 af 21.11.2013, s. 21-27.

⁽⁵⁾ EUT C 226 af 16.7.2004, s. 1.

⁽⁶⁾ COM(2014) 15 final.

⁽⁷⁾ EØSU's udtalelse om *EU's ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner* (endnu ikke offentliggjort i EUT), EESC-2014-00800-00-00-AC-TRA.

⁽⁸⁾ EØSU's udtalelse om *Energipriser og -omkostninger i Europa*, EESC-2014-01113-00-00-AC (jf. side 64 i denne EUT).

⁽⁹⁾ EØSU's udtalelse om *Efterforskning af kulbrinter ved hjælp af frakturering*, EESC-2014-01320-00-00-AC-EDI (jf. side 34 i denne EUT).

⁽¹⁰⁾ EØSU's udtalelse om *En industriel renaissance i Europa* (endnu ikke offentliggjort i EUT), EESC-2014-00746-00-00-AC.

3.3 Kommissionen foreslår et mål på **mindst 27 % for den vedvarende energis andel** af EU's endelige energiforbrug. Målet vil være bindende for EU, men ikke for den enkelte medlemsstat, og det er derfor ikke klart, hvem der kan holdes ansvarlig ved manglende opfyldelse. Andelen af vedvarende energi i elektricitetssektoren vil stige fra 21 % i dag til mindst 45 % i 2030.

3.4 Der forelægges **ingen forslag om energieffektivitet**. Midt i 2014 gennemgås fremskridtene i gennemførelsen af energieffektivitetsdirektivet, og eventuelle yderligere forslag overvejes på grundlag heraf.

3.5 Kommissionen foreslår en **reform af emissionshandelsordningen**⁽¹⁾ gennem etablering af en markedsstabilitetsreserve og har forelagt et forslag til forordning herom.

3.6 Kommissionen kommer også ind på **konkurrence på integrerede markeder** og bedre energiforsyningsikkerhed. Kommissionen har fremlagt en særskilt meddelelse om **energipriser**⁽²⁾.

3.7 Der foreslås en **ny forvaltningsproces**, der bygger på de nationale planer.

3.8 Endvidere foreslås **bredere indikatorer** for mere effektivt at kunne vurdere fremskridtene.

3.9 Kommissionen kommer også ind på centrale **komplementære politikker** — landbrug og arealanvendelse, CO₂-opsamling og -lagring (CCS), innovation og finansiering.

3.10 Endelig gives et kort overblik over indsatsen mod drivhusgasemissioner i en **international kontekst**.

4. EØSU's bemærkninger til 2030-rammen

4.1 EØSU hilser meddelelsen velkommen, da den tager sigte mod at sikre **forudsigelighed** i klima- og energipolitikkerne. En stabil og forudsigelig reguleringsramme og, ikke mindst, en sammenhængende gennemførelse heraf, er forudsætninger for de langsigtede beslutninger og omfattende investeringer, der er nødvendige for at dreje udviklingen i den ønskede retning.

4.2 Et vigtigt forudsigelighedselement er budskabet om, at de centrale elementer i **klima- og energirammen frem til 2020** forbliver uændrede.

4.3 Meddelelsen **tager dog hensyn til de voldsomme forandringer**, der har fundet sted siden vedtagelsen af 2020-politikken. Uanset behovet for forudsigelighed gør udfordringerne ved de skiftende internationale betingelser, behovet for økonomisk genopretning, øget konkurrencedygtighed og stigende energiomkostninger det nødvendigt at tilpasse de nuværende politikker.

4.4 Den globale opvarmning er en kolossal langsigtet trussel mod vores planet, mod og fremtidige generationers velfærd og mod samfundet som helhed. Den har allerede kostet os mange penge. EU's indsats bør rettes mod målet om en reduktion af drivhusgasemissionerne på 80-95 % i 2050. **EØSU støtter Kommissionens forslag om at sætte målet for 2030 på 40 %**, selv om dette kan ses som **ambitiøst**. Ifølge den konsekvensanalyse, der ledsager meddelelsen, ville et mål på 35 % være tilstrækkeligt til at holde reduktionerne på rette spor med henblik på opfyldelsen af 2050-målet.

4.5 Da »2020-målet« om at mindske emissionerne med 20 % i forhold til niveauet i 1990 blev fastlagt i 2008, lå emissionsniveauet allerede 10 % under udgangsniveauet. For nuværende ser det ud til, at der vil blive opnået en reduktion på 24 % inden 2020, dvs. en reduktion på 14 % på 11 år. **Inden for 10 år vil der skulle opnås en yderligere reduktion på 16 %**, hvilket på baggrund af de teknologiske fremskridt, de reducerede omkostninger ved vedvarende energi og de stigende omkostninger til fossil energi burde kunne opnås uden alt for store vanskeligheder. Dog er indsatsen siden 1990 lettet betydeligt som følge af den økonomiske afmatning, en omfattende omstrukturering i de tidligere kommunistiske økonomier og anvendelsen af Kyotomekanismerne.

⁽¹⁾ COM(2014) 20 final.

⁽²⁾ COM(2014) 21 final.

4.6 For at nå målet uden negative virkninger for andre økonomiske og sociale bæredygtighedsaspekter er det imidlertid af allerstørste betydning at **sikre de mest omkostningseffektive gennemførelsesforanstaltninger**. Derfor hilser EØSU det velkommen, at Kommissionen ikke stiller yderligere krav inden for biobrændstofindustrien, som er et af de dyreste områder for reduktion af drivhusgasemissionerne. Dette anbefalede EØSU allerede i 2008 ⁽¹³⁾. I den sammenhæng bør der foretages en grundig evaluering af de fleksibilitetsmekanismer, som Kommissionen nu agter at afskaffe efter 2020, og anvendelsen heraf bør gøres til genstand for en bred debat. En sådan evaluering bør tage højde både for konstaterede problemer og for fordelene ved samlet omkostningseffektivitet og ved udviklingen af et internationalt klimasamarbejde.

4.7 Politikkerne vil påvirke forskellige sektorer af økonomien på forskellig måde. Der bør derfor omhyggeligt udformes foranstaltninger, der skal **mindske de skadelige følger** og beskytte de mest sårbare energiforbrugere. Overgangen til en kulstoffattig økonomi skal ske på en retfærdig måde. Vigtige aspekter er uddannelse, kvalitetsjob og medarbejderindflydelse samt i givet fald kompensationsforanstaltninger.

4.8 EØSU **støtter endvidere Kommissionens forslag om et fælles mål på mindst 27 % for vedvarende energikilders andel**. I modsætning til reduktionsmålet på 40 % for drivhusgasemissionerne, som er et vigtigt klimapolitisk signal, også med henblik på de kommende COP20/COP21-forhandlinger, er udbygningen af den vedvarende energi snarere et energipolitisk mål om at reducere den i øjeblikket alt for store afhængighed af import. EØSU kritiserer det forhold, at der ikke opstilles individuelle bindende mål for hver medlemsstat. Det er på ingen måde klart, hvordan Kommissionen uden individuelle nationale mål vil kontrollere opfyldelsen af de fælles mål, og lige så uklart, hvordan den vil pålægge sanktioner i tilfælde af manglende opfyldelse.

4.9 Forbedret **energieffektivitet** er den mest lovende metode til at arbejde hen imod alle energipolitiske mål — miljømæssige, økonomiske og forsyningsikkerhedsmæssige — på en omkostningseffektiv måde. Der ligger her et stort potentiale, men der er behov for en radikal indsats. EØSU forventer, at Kommissionen fremlægger effektive politiske foranstaltninger, som bygger på den vurdering, der foretages senere på året, og som tager hensyn til en lang række forskellige problemer, som der skal tages fat på inden for dette område. Her er det nødvendigt at inddrage erfaringerne med den nuværende lovgivningsmæssige ramme, som først blev godkendt for nylig. Det kunne overvejes at indføre sektorspecifikke mål, navnlig med henblik på at udnytte det betydelige potentiale i bygge- og transportsektorerne.

4.10 EØSU **bifalder den foreslåede nye forvaltningsmetode** med dens iterative proces for etablering af nationale planer. Udarbejdelsen af disse planer kunne give en enestående mulighed for at inddrage ikke kun de berørte parter, men også det bredere civilsamfund, i energipolitiske spørgsmål, herunder at involvere dem i gennemførelsen. Forslagets vigtigste aspekt er kravet om **samråd med nabolandene**, hvilket bør gøres obligatorisk, inden der træffes nationale beslutninger med potentielt vidtrækkende konsekvenser for andre parter, og kunne udgøre et afgørende skridt mod et egentligt **europæisk energifællesskab**. Ved at kombinere forskellige nationale ressourcer og strategier og dermed forskellige energimix, kunne der opnås omkostningseffektive regionale systemer og markeder, hvilket ville bidrage til netbalancering, tilstrækkelig produktion og forsyningsikkerhed. EØSU opfordrer derfor medlemsstaterne til at reagere positivt på en effektiv forvaltningsprocedure og i samråd med Kommissionen og civilsamfundet afgøre, hvordan den kan gennemføres. Den nye forvaltningsmetode bør være gennemsigtig, inddrage civilsamfundet og samtidig reducere yderligere administrative byrder for medlemsstaterne til et minimum.

4.11 Bæredygtighed og diversificering er centrale mål i medlemsstaternes udøvelse af deres ret til **selv at bestemme deres energimix**. Øget brug af vedvarende energikilder vil fortsat være nødvendig i begge henseender og må suppleres med andre kulstoffattige kilder. EU'S politikker må ikke begrænse medlemsstaternes muligheder for at anvende kernekraft eller udnytte indenlandske energikilder, herunder ukonventionel gas.

4.12 De associerede lande, der er omfattet af den europæiske naboskabspolitik, må have mere hjælp til udvikling af en kulstoffattig økonomi, og det er nødvendigt at disse landes forskningscentre, der er specialiseret inden for området, får bedre adgang til de relevante teknologier.

⁽¹³⁾ EUT C 198 af 10.7.2013, s. 56.

4.13 EU's meget stærke afhængighed af fossil **energi fra upålidelige kilder** er blevet fremhævet i de seneste uger og er et problem, der omgående må tages op. Der må gøres en målrettet indsats for at diversificere energiforsyningen, som beskrevet i punkt 4.10, og i den forbindelse specielt sættes på ressourcer, der vil være til rådighed i lang tid og forårsager mindst mulig emission. Med henblik på at diversificere forsyningskilderne er der også behov for et egentligt indre marked for energi og en fælles ekstern energipolitik.

4.14 EØSU bifalder forslaget om bredere **indikatorer**, som skal muliggøre en mere nøjagtig vurdering af fremskridtene på området. Utilstrækkelig grænseoverskridende transmissionskapacitet er stadig den største hindring for et egentligt indre marked for energi. Den bedste måde at overvåge fremskridtene på er her at holde øje med udviklingen i prisforskelle mellem regioner og lande.

4.15 Kommissionen kan spille en vigtig rolle i forbindelse med denne udvikling ved at sikre lige vilkår gennem afvikling af skadelige subsidier og omhyggelig undersøgelse af offentlige støtteordninger⁽¹⁴⁾. Dette bør kun gælde støt-teforanstaltninger, som ydes inden for ETS for at kompensere industrier, der trues af kulstoflækage, for indirekte klimaomkostninger, f.eks. højere elpriser. Denne kompensationsordning bør være dække hele EU for at undgå konkurrenceforvridning mellem medlemsstaterne. EØSU afgiver endvidere en særskilt udtalelse om forslaget om reform af emissionshandelsordningen⁽¹⁵⁾. Også på internationalt plan er Kommissionen nødt til at gøre en indsats for at sikre lige konkurrencevilkår, hvilket indebærer, at spørgsmålet bl.a. må behandles i forbindelse med WTO-forhandlingerne og i TTIP-aftalen.

4.16 Politikker for de **sektorer, der ikke er omfattet af ETS**, udgør en vigtig del af de nationale energiplaner. Transport- og opvarmningssektorerne er særlig vigtige. Udvalget har allerede gentagne gange udtalt sig om biobrændstofs politik og henviser til sine udtalelser herom⁽¹⁶⁾.

4.17 Landbrug og arealanvendelse kommer til at spille en rolle i modvirkningen af klimaændringer, men de pågældende politikker må gøres til genstand for nærmere gennemgang og overvejelse. Bæredygtig biomasse fra land- og skovbrug skal bidrage til diversificeringen af energikilder. Hvis ændringer i arealanvendelsen indgår i de mål, der ikke er omfattet af ETS, må nettoforøgelsen af skovens kulstofdræn modregnes fuldt ud.

4.18 Der savnes endvidere **oplysninger** i meddelelsen **om resultater med skabelse af nye grønne job**, hvilket var et vigtigt 20-20-20-mål. Hittidige undersøgelser viser en neutral eller svag nettoindvirkning på beskæftigelsen, hvorimod jobstrukturen vil ændre sig kraftigt.

4.19 Det ser ud til, at eksisterende aktiviteter i omfattende grad er blevet grønnere, hvilket bl.a. fremstillingsindustriernes stærkt forbedrede energieffektivitet bærer vidnesbyrd om. Energiintensive industrier har hidtil været i stand til at imødegå klimaudfordringen ved at forbedre deres effektivitet, men da en stor del af potentialet nu er opbrugt, bør truslen om kulstoflækage tages endnu mere alvorligt i fremtiden.

4.20 Mange energiintensive brancher i Europa konkurrerer på åbne globale markeder uden mulighed for ensidigt at føje ekstraomkostninger til deres priser og løber derfor risiko for kulstoflækage. Disse industrier er endvidere i de fleste tilfælde de mest energi- og kulstofeffektive på globalt plan. Under sådanne omstændigheder kunne kulstoflækage endog føre til en stigning i de globale emissioner. EU's politikker bør derfor ikke føre til øgede energiomkostninger, det være sig direkte eller indirekte, for disse industrier, og der bør være klare bestemmelser for udligning af disse øgede omkostninger. Bestemmelserne om forebyggelse af kulstoflækage skal omfatte en helt gratis tildeling af emissionstilladelser baseret på teknisk opnåelige benchmarks, indtil det påvises, at nye teknologier kan føre til betydeligt reducerede emissioner på en økonomisk forsvarlig måde.

⁽¹⁴⁾ EUT C 226 af 16.7.2014, s. 28.

⁽¹⁵⁾ EUT C 177 af 11.6.2014, s. 88.

⁽¹⁶⁾ EUT C 198 af 10.7.2013, s. 56.

4.21 Den ultimative løsning på klima- og energipolitiske udfordringer er **innovation**. EU og medlemsstaterne samt andre finansielle aktører må tage effektive skridt til at udnytte dette potentiale ved at støtte både anvendelsen af ny teknologi og forsøg på mere risikobetonet banebrydende innovation. Det kræver egentlige teknologiske kvantespring inden for mange sektorer, hvis de langsigtede mål skal nås. For at kunne levere sådanne innovationer har vi brug for en konkurrencedygtig industrisektor. Ved at leve op til denne udfordring kan sektoren bevare sin konkurrenceevne og erobre nyt terræn. En nøgelfaktor i denne forbindelse er uddannelse af høj kvalitet. Industrier, der er specialiseret i fremstilling af udstyr til anvendelse i en kulstoffattig økonomi, kunne bidrage til den europæiske økonomis konkurrenceevne og lette adgangen til udstyret. Dette kræver en kombination af forskning og støtteforanstaltninger.

4.22 Det kræver holdnings- og adfærdssændringer hos alle, hvis vi skal kunne tage klimaudfordringerne op og fortsætte med at levere sikker energi til en overkommelig pris for alle i Europa. Uanset hvilken politik EU's beslutningstagere lægger sig fast på, **vil den ikke kunne gennemføres gnidningsløst uden inddragelse** i en tidlig fase af alle interessenter. Som nævnt i punkt 4.9 har civilsamfundet en rolle at spille, og EØSU kan støtte denne rolle.

4.23 Det **vigtigste** spørgsmål i klimapolitisk sammenhæng er imidlertid den **internationale udvikling**. Den politikramme, der præsenteres i meddelelsen, vil i betydelig grad reducere EU's andel af de globale drivhusgasemissioner i forhold til de nuværende 11 %. Det Internationale Energiagentur (IEA) har konkluderet, at EU's andel selv med de aktuelle politikker vil være bragt ned på 7 % i 2035. Europa har et særligt historisk ansvar for at skride ind over for klimaændringer, men kan ikke alene gøre meget for at begrænse den globale opvarmning til 2 grader. En ambitiøs international aftale og effektiv gennemførelse heraf er centrale klimapolitiske mål for EU. Hvis dette ikke opnås, kan EU blive tvunget til at tage sin egen politik op til fornyet overvejelse. Samtidig bør der rettes langt mere opmærksomhed mod tilpasningen til klimaændringer og ydes en langt større indsats på dette område, som ikke længere kan ignoreres.

Bruxelles, den 4. juni 2014

Henri MALOSSE
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
